

ΕΙΚΟΣΙ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Του Αρχιμ. Σεραφείμ Κυκκώτη

Φέτος κλείνουν 40 χρόνια από την αρχική εμπλοκή του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών στο Κυπριακό πρόβλημα, όταν η τότε Ελληνική Κυβέρνηση σε συνεργασία με τον Εθνάρχη Αρχιεπίσκοπο Μακάριο Γ' προσπάθησε, χωρίς δυστυχώς επιτυχία, να αποσπάσει απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, για την εφαρμογή στην Κύπρο του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης¹. Ταυτόχρονα όμως φέτος κλείνουν και 20 χρόνια από την Τουρκική εισβολή, ευρισκόμενοι σε μια σύγχυση κι ένα αδιέξοδο επικίνδυνο για την περαιτέρω πορεία του εθνικού μας ζητήματος.

Από την μια έχουμε τον κ. Ντενκτάς, με την ενθάρρυνση του πρώην Τούρκου πρωθυπουργού που διέταξε την Τουρκική Εισβολή κ. Ετζεβίτ, να εισηγείται προσάρτηση των Ελληνικών περιοχών της Κύπρου που κατέχουν παράνομα οι Τούρκοι με την βία των όπλων στην κυριαρχική γεωγραφική επικράτεια της Τουρκίας, κι από την άλλη τη θέση του Γενικού Γραμματέως των Ηνωμένων Εθνών κ. Μπούτρος Γκάλι, που βάζοντας μας στην ίδια μοίρα με τον κ. Ντενκτάς, μας επιρρίπτει ευθύνες όχι μόνο για τα εμπόδια της εφαρμογής των Μ.Ο.Ε., αλλά και στους λόγους που αδυνατούμε να οδηγηθούμε σε μια συνολική λύση του Κυπριακού (έλλειψη πολιτικής βουλήσεως). Ο μόνος που δεν θίγεται για ευθύνες σχετικά με την στασιμότητα του εθνικού μας προβλήματος είναι η Τουρκία.

Όσοι ασχολούνται με το Κυπριακό

γνωρίζουν ότι η νέα πρόταση του κ. Ντενκτάς για προσάρτηση αποτελεί απλώς ένα ακόμη βήμα εφαρμογής της πάγιας πολιτικής των Τουρκικών Κυβερνήσεων για πλήρη έλεγχο της Κύπρου. Σε μας εναπόκειται τώρα να σημάνουμε συναγερμό στις δυνάμεις του Έθνους για να καταγγείλουμε και να γνωστοποιήσουμε πειστικά στη διεθνή κοινότητα και σ' όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη την ωμή πραγματικότητα για αποτελεσματικές πιέσεις προς τον αληθινό ένοχο του εγκλήματος που διαπράχθηκε σε βάρος του νησιού μας, την Τουρκία.

Όλοι ας γνωρίζουμε ότι «το Κυπριακό (πρόβλημα) είναι απότοκο της Τουρκικής επεκτατικής πολιτικής, που ενθαρρύνθηκε και χρησιμοποιήσε τη διεθνή συγκυρία και τη δική μας ειμαρμένη, όταν δεν μπορέσαμε να την υπερβούμε. Ο σπόρος-ζιζάνιο της τουρκικής επεκτατικής πολιτικής, την οποία και αυτός ο Ατατούρκ δεν άλλαξε, αλλά ανέβαλε για λίγο, φυτεύτηκε σε νοητικά καταγώγια τη δεκαετία του '50 και αναπτύχθηκε στο αποτρόπαιο, χωρίς ρίζες, φυτό της διχοτόμησης του 1974². Ιστορικά αποδεικνύεται πλέον ότι το «Κυπριακό (πρόβλημα) δημιουργήθηκε από τα σχέδια της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου. Οι φιλοδοξίες της είναι γεωστρατηγικής και γεωπολιτικής φύσεως και συνάδουν πλήρως με τα τουρκικά παραδοσιακά πρότυπα επεκτατισμού, που συνθέτονται από τα ίδια στοιχεία τακτικής και βασίζονται στην παρουσία και εκμε-

τάλλευση των Τουρκικών μειονοτήτων, οι οποίες με προσεκτικό χειρισμό, γίνονται το όργανο της Τουρκίας³.

Το γεγονός αυτό στη πραγματικότητα εκφράζεται με την παγίδευση μας και τον εγκλωβισμό μας για είκοσι χρόνια στην στείρα πολιτική της Τουρκίας να διαπραγματευόμεθα άκαρπα με τον κ. Ντενκτάς για λύση του Κυπριακού κι όχι με την Τουρκική Κυβέρνηση, η οποία, αν πιεσθεί αποτελεσματικά από τον διεθνή παράγοντα, είναι και η μόνη που μπορεί να λογικευθεί για μια αξιοπρεπή και δίκαιη λύση. Οι ερασιτεχνικές προχειρότητες της πολιτικής μας ηγεσίας ακούσια επέτρεψαν στην Τουρκική προπαγάνδα για είκοσι χρόνια να διακηρύσσει και να πείθει διεθνώς ότι η Τουρκία ενθαρρύνει κι υποστηρίζει λύση του Κυπριακού, αλλά δυστυχώς οι εκπρόσωποι των δύο Κοινοτήτων της Κύπρου αδυνατούν να συμφωνήσουν κι επομένως η ευθύνη βαρύνει αυτούς. Η Τουρκία από υπεύθυνη κι ένοχη του εγκλήματος σε βάρος του νησιού μας με την δική μας ανοχή παρουσιάζεται ως χώρα ειρηνιστική που συμβάλλει αποφασιστικά στην υπόθεση της ειρήνης στην περιοχή. Το πολιτικό άλλοθι της Τουρκίας με το πρόσχημα των διακοινοτικών συνομιλιών που παρουσιάζεται στη διεθνή σκηνή είναι τόσο ισχυρό που δεν υπάρχει λόγος να μην εξασφαλίζει την διεθνή πολιτική και οικονομική υποστήριξη. Ανώδυνα η Τουρκία μας έστρεψε εναντίον μας. Όπως παραδέχεται και εκπρόσωπος του πολιτικού κατεστημένου της Κύπρου «επειδή ακριβώς επιλέξαμε τις συνομιλίες, ωσάν να μην υπήρχε κατοχή, συμβάλαμε και εμείς στην αποδιέθνοποίηση του προβλήματός μας. Υπήρξε περίοδος που δεν μιλούσαμε ούτε εναντίον της Τουρκίας για να δίνουμε

δείγματα καλής συμπεριφοράς, απομακρύναμε το Κυπριακό από τον Ο.Η.Ε. και επιτρέψαμε στην εμφάνιση μεσολαβητών και στη συνέχεια δεχθήκαμε την ουδετεροποίηση και την ασχετοποίηση του Γενικού Γραμματέα από τις αρχές και τα ψηφίσματα του ΟΗΕ»⁴. Προς την κατεύθυνση αυτή, μεγάλη ευθύνη, όπως ήδη ανάφερα, φέρουμε και μεις που αβασάνιστα δεχθήκαμε να υιοθετήσουμε τη Βρετανική πολιτική που αποβλέπει στην ανενόχλητη διατήρηση των εδώ στρατιωτικών της βάσεων, με την έννοια ότι η «Βρετανική Κυβέρνηση, φαίνεται να πιστεύει πάγια, ότι η λύση του Κυπριακού προβλήματος πρέπει να προκύψει μέσα από διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων, κάτω από την αιγίδα του Γραμματέα του ΟΗΕ». Είναι μια πάγια επιλογή της Βρετανικής πολιτικής⁵.

Έτσι εθελουφλούντες αρχίσαμε ένα άγονο διακοινοτικό διάλογο, που προς το παρόν φαίνεται να εξυπηρετεί και τα στρατιωτικά συμφέροντα της Αγγλίας. Το χειρότερο απ' όλα όμως είναι η διαπίστωση από υπεύθυνα πρόσωπα ότι «οι συνομιλίες, όπως διεξάγονται, όχι μόνο δεν θα δώσουν λύση, που θα αποκαθιστά τα δίκαια του Ελληνισμού της Κύπρου, αλλ' αντίθετα θα εδραιώνουν τη διχοτόμηση, και επομένως τη δημιουργία τουρκικού προγεφυρώματος για την κατάληψη όλης της νήσου⁶. Για παράδειγμα αυτής της ανεπίτρεπτης πολιτικής πτώσεως εκ μέρους μας μπορούμε να αναφέρουμε την έλλειψη εμμονής της πολιτικής μας ηγεσίας ώστε αφετηρία λύσεως του Κυπριακού να αποτελέσει η γνωστή απόφαση 3212 (XXIX) του Δεκεμβρίου του 1974 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, που υιοθετήθηκε ομόφωνα με την σύμπραξη και της Τουρκίας και

την προσυπογραφή της από το Συμβούλιο Ασφαλείας. Στην απόφαση τονίζεται ότι όλοι οι πρόσφυγες πρέπει να επιστρέψουν αμέσως στις εστίες τους και επιβεβαιώνει με σαφήνεια την υποχρέωση σεβασμού των κυριαρχικών στοιχείων της Κυπριακής Δημοκρατίας⁷.

Η ομόφωνη αυτή απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ και του Συμβουλίου Ασφαλείας πρέπει να αποτελέσει αφετηρία και βάση για οποιαδήποτε περαιτέρω συζήτηση για λύση του Κυπριακού. Μέσα σ' αυτή την προοπτική, σε συνδυασμό με την εμμονή μας οι συνομιλίες να γίνονται με την Τουρκική Κυβέρνηση, μπορούμε να μιλούμε για σωστή επανατοποθέτηση του Κυπριακού προβλήματος που θα οδηγήσει στην δίκαιη λύση του. Κι όταν αναφέρομαι σε δίκαιη λύση εννοώ προηγουμένως την διεύθετηση «των τριών θεμάτων που συνθέτουν την διεθνή πτυχή του Κυπριακού προβλήματος, (πρώτο) της αποχώρησης των Τουρκικών στρατευμάτων και των εποίκων, (δεύτερο) τη συμφωνία για τις τρεις βασικές ελευθερίες και (τρίτο) το θέμα των ικανοποιητικών εγγυήσεων⁸.

Είναι καιρός, για να πεισθούν οι ξένοι κι όλοι οι ενδιαφερόμενοι για τις πραγματικές διαστάσεις και την απλότητα του Εθνικού μας προβλήματος, όλοι μας ανεξαιρέτα «εδώ στην Κύπρο, θα πρέπει να επαγρυπνούμε και να μην αφήσουμε να μετατραπεί το Κυπριακό σε μια απλή διακοινοτική διαφορά. Οι έποικοι και ο στρατός κατοχής δεν είναι εσωτερική υπόθεση των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων⁹.

Ταυτόχρονα όμως για να έχουν αποτελεσματικότητα οι ενέργειές μας

μέσα σ' αυτήν την προοπτική (αφετηρία μας η εφαρμογή των αρχικών αποφάσεων του ΟΗΕ όπως η 3212 και ο άμεσος διάλογος με την Τουρκία κάτω από την εποπτεία του Συμβουλίου Ασφαλείας) χρειάζεται ενότητα στους σχεδιασμούς μας και κοινή δράση στην επίτευξη των στόχων μας. Ιδιαίτερα όμως χρειάζεται ηθική συνέπεια και πατριωτική σύνεση στο θέμα του συντονισμού εκ μέρους των Κυβερνώντων πολιτικών δυνάμεων. Δεν αμφιβάλλει κανείς ότι και σήμερα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι, λαός και ηγεσία, ότι «η κατάσταση είναι τόσο κρίσιμη ώστε απαιτείται ενότητα στην Κύπρο, (ότι) απαιτείται ενότητα ολόκληρου του Ελληνικού Έθνους. Ενότητα στόχων και σκοπών του Ελληνικού Έθνους σχετικά με την Κύπρο, μπορεί να επιτευχθεί στα πλαίσια πανεθνικής διάσκεψης, όπως εδώ και χρόνια ζητά ο Δημοκρατικός Συναγερμός και ενότητα στην Κύπρο, που μπορεί να επιτευχθεί στα πλαίσια της συλλογικότητας και της δεσμευτικότητας των αποφάσεων της πλειοψηφίας, όπως εδώ και χρόνια το ζητά ο Δημοκρατικός Συναγερμός, όπως το υιοθέτησε η Βουλή με το ψήφισμά της της 22ας Φεβρουαρίου του 1985, και την απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου του 1985, και την απόφαση της 29ης Μαρτίου 1985. Είναι καιρός να γίνει αντιληπτό ότι οι ώμοι ενός και μόνο ανθρώπου οποιοσδήποτε και αν είναι, οποιανδήποτε θέση και αν κατέχει, δεν σηκώνουν το βάρος του Κυπριακού προβλήματος και την ευθύνη της τύχης ενός ολόκληρου λαού, του Κυπριακού Ελληνισμού. Την ευθύνη αυτή πρέπει συλλογικά και συνυπεύθυνα να σηκώσει στους ώμους της ολόκληρη η πολιτική ηγεσία του τόπου αυτού»¹⁰

1. Βλ. περισ. Κρατερού Ιωάννου, Τα